

Budapest
Magyar Nemzeti Múzeum

ROVÁS

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Novisad, Trg Oslobođenja 3. szám. (Wagner palota.) Telefonszám: 187, éjjel 488. Sürgőnycim: „Délbácska”, Novisad

NOVISAD, 1925 DECEMBER 29.

KEDD

Előfizetési ára: egy hóra 40, három hóra 120, fél évre 240 és egész évre 480 dinár. Egyes szám ára hetköznapi 1:50 dinár, vasárnaponként 2 dinár.

Katasztrófális árvíz Erdélyben és Magyarország keleti részében

ROVÁS

Pasics elcsapott egy minisztert. Kellemetlen meglepetésre ébredt Radojević Ante közlekedésügyi miniszter pénteken reggel, amikor kikézbcsítették neki az ukázt, amely arról szól, hogy Öfelsége felmenti állása alól. Radojević Anteval már hónapok óta baj van, a radikális pártban igen sokan vannak, akiket a volt közlekedésügyi miniszter nem számíthatott barátai közé, csak persze mindenáron arra törekedtek, hogy távozásra bírják. Radojević azonban azon a véleményen volt, hogyha már olyan nehezen jutott a hön óhajtott miniszteri székbe, akkor egy könnyen nem távozik onnan. Amíg Pacics nem volt itthon, nem is volt valami nagyobb baj, az elégedetlenkedők szavai nem jutottak el Evians-les-Bainsig, amióta azonban visszajött maga és meggyőződött arról, hogy Radojević nem valami szimpatikus a kormány-párt szemében. Több ízben értésére adta a közlekedésügyi miniszternek, hogy nem venné rossz néven távozását, ez azonban nem akarta meghallgatni a figyelmeztetést. Pacics végre erélyes lépésre szánta el magát, egyszerűen felmentette állása alól Radojević Antet, magyarul annyit jelent, hogy elcsapta.

És ki fogja a szemet fizetni? Most már naponta megjelenő kommunikék adják hírül, hogy a kisantant külügyminiszterei újból találkozni fognak. Derék dolog, hogy bokros ügyek mellett ilyen gyakran tudnak egymásnak randevut adni, és nem lehet tőlük rossz néven venni, hogy poétikus fekvésű, szép vidékeken rendezik összejövételüket. A legújabb kommunikéből megtudjuk, hogy az új találkozás január 15-én lesz, még pedig Dubrovnikban, ebben a csendes dalmát furdővárosban.

A program olyan csábító, hogy az ember legalább is arra a néhány napra szivesen lenne külügyminiszter. Megtudjuk ugyanis, hogy az előkelő diplomaták először Beogradban üdvözlük egymást, ahol Pacics miniszterelnöknek lesznek vendégei, azután a Quarneró gyönyörű öbléhez utaznak és onnét külön hajóval teszik meg az utat Dubrovnikig. De ki fizeti a szemet?

Ez a furcsa és nem illő kérdés arról jut eszünkbe, hogy a régi Osztrák-Magyar monarchia egyik konstantinápolyi követe egyizben igen lelkesedő hangon tett jelentést Ferenc Józsefnek arról, hogy sikerült összebarátkoznia Oroszország követével, vacsorát is adott a tiszteletére és utána külön jachtokon tettek kirándulást gyönyörű éjszakában a Márvány-tengerre. Ferenc József a jelentésre mindössze ennyit irt: Und wer zahlte die Kohle?

Ezért kérdezzük mi is szivrepeső örvendezéssel olvasván a gyönyörű dubrovnikai hajóútról, hogy ki fizeti a szemet? De nem kérdezzük, kitaláljuk magunktól.

Radojević Ante fenyeget. Olyan dolgokat fog napvilágra hozni, amelyek szenzációsabbak lesznek, mint az ő felmentése. Az ország közvéleménye most érthető kíváncsisággal várja a volt miniszter fenyegetését, mert szeretné tudni, mi az, ami még egy miniszter részére is szenzáció.

Radojević szenzációs teleplezéseket ígér

Szokatlan kormányrekonstrukció — Elégedetlenség a radikális pártban

Beogradból jelentik: Radojević Ante közlekedésügyi miniszternek felmentése és Miletics Krsztján közlekedésügyi miniszterre történt kinevezése volt a kormány újraszervezésének első lépése. A rekonstrukció módja azonban élénk beszéd tárgyát képezi politikai körökben. Fel-tűnőnek tartják mindenütt, hogy Radojević Ante még nem nyilatkozott szokatlan felmentéséről. Tegnap mindössze bejelentette, hogy hosszú közleményt fog kiadni felmentése ügyében. Együttal bejelenti, hogy ezen nyilatkozatában olyan dolgokat fog napvilágra hozni, amelyek még teljesen ismeretlenek és sokkal nagyobb feltűnést fognak kelteni, mint amelyet felmentése keltett.

Radojević Ante barátai nagyon elégedetlenek elejtése miatt és a radikális párt legközelebbi ülésén felelősségre vonják Pacics Nikola miniszterelnököt, amiért Radojević Antet minden parlamenti szokástól érdeken és akarat ellenére felmentette állása alól. Radojević Ante barátai veszedelmes precedensnek tartják felmentését, amely teljesen ismeretlen a parlamentáriszmus történetében.

Minisztertanács

A karácsonyi fontos események után tegnap tartották meg az első teljes minisztertanácsot a kormány tagjai. Reszort ügyek elintézésé után a horvát gazdasági egyesület 7.400.000 dináros tartozásának kérdésével foglalkoztak és elhatározták, hogy azt rendezni fogják. Superina Benjamin javaslatára 13 millió dinárt szavaztak meg táviró és telefon anyag beszerzésére és ezzel a minisztertanács ülése véget is ért.

Az új közlekedésügyi miniszter

Miletics Krszta az új közlekedésügyi miniszter tegnap délután felhívást intézett az ország összes közlekedési tisztviselőihez, amelyben üdvözölte őket azon alkalommal, hogy átvette a miniszteriumot, együttal kérte őket, hogy minden erejükkel és tehetségükkel járuljanak hozzá a közlekedési viszonyok rendezéséhez. Az új miniszter ezenkívül ígéretet tett, hogy mindig számíthatnak reá a tisztviselők, ha valamilyen jogos kérésük van.

Amnesztia az erdőtolvajoknak

Öfelsége tegnap amnesztiát adott ki, amely kegyelmet ad mindazoknak, akiket az erdészeti törvénybe ütköző kihágások miatt elítéltek. Nem részesülnek amnesztiában azok, akiket a legutóbbi elítélésük előtt kétszer már elítéltek, továbbá az erdészeti tisztviselők és munkások sem.

Az amnesztia kiadása alkalmával Nikics erdészeti miniszter kommunikében emelte ki ennek fontosságát a földműves lakosság szempontjából, a mai súlyos helyzetben. A rendelet már régen készen van, de csak Boszniára akarták kiterjeszteni, most azonban az egész országra kiterjesztették.

A pénzügyi bizottság

ma délután megtartandó ülésre meghívta az összes minisztereket, mivel ma kezdik tárgyainak a költségvetést.

A bizottság tegnapi ülésén megbízták az erdészeti minisztert, hogy adjon ki ideiglenes szolgálati szabályzatot a bányatisztviselők részére, amely egy hónapig lesz érvényes, ez alatt pedig elkészítik a szolgálati szabályzatot.

Még bizonytalan a francia kormány sorsa

Párisból jelentik: A Matin jelentése szerint a kartellhez tartozó miniszterek, a minisztertanács után megbeszélést tartottak. A miniszterek hajlandók a Doumer miniszterrel való megegyezésre, megjegyezték azonban,

hogy a kormány tervei a kamarában kudarcot fognak vallani, ha nem felelnek meg azoknak a terveknek, amelyeket a baloldal három csoportja közösen dolgozott ki.

*

A polgármester nem lesz igazgatósági tag a villamos társaságban

A kibővített tanács tagjai szerint városi tisztviselő sehol sem lehet igazgatósági tag

A múlt héten megtartott városi közgyűlés napirendjén szerepelt egy pont a városnak a villanytelep igazgatóságában való részvételéről, a közgyűlésen azonban nem tárgyalták le ezt a kérdést, mert levették a napirendről. A radikális párt mai vezetősége ugyanis a leghatározottabban ellene van annak, hogy a városi tisztviselők közül bárki is helyet foglaljon, akár a villanytelep, akár pedig egy más részvénytársaság igazgatóságában. A radikális párt vezetőségének ezen határozata elsősorban dr. Milovánovics Milán polgármester ellen irányul. A polgármester barátai szerették volna, ha — elődei példájára — ő is tagja lett volna

a villamos telep igazgatóságának, dr. Milovánovics Milán azonban, amikor látta, hogy a radikális párt többsége ellenzi ezt, levette a napirendről a pontot, hogy ne is tűzze napirendre.

A radikális párt egyébként a leghatározottabban ellenzi, hogy valamely városi tanácsnak tagja legyen egy részvénytársaság igazgatóságának. A jelenlegi tanácsnokok közül nincs is benn senki részvénytársaságok igazgatóságában, míg azelőtt 4—5 tanácsnok volt igazgatósági tag, nem is egy, hanem néha több társaságban.

*

Nagy áradások az egész országban

A hatalmas esőzések miatt a Duna is rohamosan árad — Egyelőre nem fenyegetl árvízveszedelem Noviszádot

A hirtelen bekövetkezett időváltozás miatt az ország összes folyói hirtelen hatalmasan megáradtak. Már a napokban jeleztük, hogy a hóolvadás következtében egyes helyeken komoly árvízveszedelem fenyeget. Az utóbbi napok esőzései még nagyobb mértékben megduzzasztották a folyókat és egyre másra érkeznek jelentések nagyszabású áradásokról. Legutóbb a Duna is erős áradásnak indult. Noviszád mellett szinte óráról-órára emelkedik a víz állása és tegnap reggelig már elérte a 314 centimétert. Egyelőre ugyan még nem fenyegetl árvízveszedelem, de tekintettel arra, hogy a Duna mellékfolyói is erős áradásnak indultak, valószínű hogy a Duna már a legközelebbi napokban eléri a maximumot. A mérnöki hivatal tehát már megtette a szükséges intézkedéseket az árvízveszedelem elkerülésére.

Zagrebból jelentik, hogy a Száva napról napra emelkedik. A polgármester utasította a városi mérnöki hivatali, hogy sürgős óvintézkedésekkel akadályozza meg az esetleges árvízveszedelmet, amely más olyan nagy károkat okozott a szávamenti lakosságnak. A Dráva is áradásnak indult, a Kupa pedig már hatalmas földterületeket borított el. A Macsua is víz alatt van; Mitrovicánál a víz állása elérte a 8 és fél métert. Boszniában az összes folyók kiléptek a medrükből és különösen a Vrbasz okozott már nagy károkat. A boszniai falvak helyzete kétségbeesítő; a főispánok a kormányhoz fordultak segítségért.

Katasztrófális áradás Erdélyben

A múlt héten bekövetkezett hirtelen hóolvadás folytán anyira megáradtak a Duna mellékfolyói, ahogyan már évtizedek óta nem. Különösen Erdélyben áradtak meg katasztrófálisan a hegyi patakok és folyók. Kolozsvári jelentés szerint áradatt mindenféle házakat sodort el, sok ezer embert hajléktalanná tett, hidakat ragadott magával és óriási zavarokat okozott a vasuti forgalomban. Súlyos zavarokat okozott az árvíz a telefon és táviró vonalakban, úgy hogy a pusztulás méreteiről egyelőre nem is lehet teljes képet alkotni, mert csak szórványos jelentések érkeztek be. A Szamos áradása Kolozsvárott több házat rombadöntött. Különösen a Malom utcában okozott nagy kárt, ahol egy emeletes ház beomlott, ugyszintén a zsidó imaház alá mosás miatt leszakadt. A Szamos a gátakat sok helyen erősen megrongálta. A Szamos áradása Kolozs megyében nagyobb pusztításokat okozott, így Szamosfalván, Szentmiklóson, Alsósupon és Bonchidán. Mind a négy község nagy része viz alatt áll, de emberéletben eddig kár nem esett. Apahidát szintén elöntötte az árvíz és az Aranyos áradása szintén veszedelmes méreteket öltött. Az Aranyoson feltorlódo jégtáblák elsodorták a vashidat és így az összeköttetés Kolozsvár és Bukarest között teljesen megszakadt. Lepedatu kultuszminiszter, aki Kolozsvárra utazott vonatával csak Székelykocsárdig jutott el, onnan már nem folytathatta útját. Ezen a vonaton utazott Hoszu János kolozsvári vasuti üzletvezető és Gritta rendőr prefektus. A miniszter és utitársai csak nehezen tudtak Kocsárdra vergődni. A Bukarest felől érkező kolozsvári utasok valamennyien ottrekedtek a kocsárdi állomáson. Erdély legtöbb vasutvonalán szünetel a forgalom, és a falvak jelentékeny része is víz alatt áll. A bukaresti vonalon csak Székelykocsárdig közlekednek a vonatok.

Az eisodort székelykocsárdi hid helyébe az utázcsoapatok segédhidat akartak verni. A katonai osztagok azonban tehetetlenül állanak, mert a vízállás 120 centiméterrel emelkedett egy nap folyamán. A gyulafehérvári állomás teljesen víz alatt áll. A vasutvonal melletti falvak egy része is víz alá került, úgyhogy a lakosság nagy része kénytelen volt elmenekülni. Dész városában is pusztított az árvíz. Dészén a vízállás negyven centiméter. Az utcák egy része, a sétatér és a vásártér víz alatt állnak. A környékbeli községeket az árvíz elön-

Kiöntött a Bega

Az erdélyi folyók áradása nagy veszedelemmel fenyegette a jugoszláv Bánságot. A temesvári folyammérnökség szerdán táviratilag értesítette Beogradot, hogy a Bega csatornában hihetetlen mennyiségű víz zúdul Torontál-megye felé. Becskerekre csak szerdán éjjel jött meg a jelentés az áradásról. Azonnal hozzáfogtak a mentési munkálatokhoz, amit azonban nagyban megakadályozott az a körülmény, hogy a kleki zsilip előtt összetorlódoott a jég, amely nem engedte a mögéje tóduló vizet lefolyni, hanem megfordította a Bega folyását Temesvár felé. Csütörtökön hajnalban vették észre a veszedelmet a Bega mentén levő községek és azonnal hozzáfogtak a védekezéshez, amellyel azonban nem érték célt, mert Jankahid felett az ár elszakította a töltést és rövid idő alatt 5000 holdnyi területet víz alá borított. Emberéletben szerencsére nem esett kár.

Temesvár veszélyben

Temesvár dec. 28. A hóolvadás és esőzés következtében a Temes és a Béga veszedelmesen megáradt. A Béga áradása Temesvárt fenyegeti legjobban. A víz állása Topolyán a hat és fél métert is meghaladja. Ilyen magas vízállásra emberemlékezet óta nem volt példa. Kíssoda felett gátszakadás veszedelme forog fenn, amelynek bekövetkezése esetén Temesvár városát menthetetlenül elönti az árvíz.

tötte. Szentmargittán a Szamos egy egész malmot elvitt. Gerlés és Lajosmagyaros között a víz elöntötte a vasutvonalat. Beihlen és Szentkereszt között a vasuti hid annyira meglazult, hogy a forgalmat csak átszállással lehet lebonyolítani. Nagy veszedelem fenyegeti Gyergyó lakosságát, mert a havasokban megindult a rohamos olvadás. Marosvásárhelyt teljesen körülrzáta a víz és a telefonvezetékeket annyira megrongálta, hogy a város teljesen el van vágva a külvilágtól.

Kolozsvár, december 28. Az árvíz pusztításairól a következő újabb jelentések számolnak be: A megáradt Szamos magával sodorta a gátakat és elöntötte Hidegszamos községet. A Gyalu és a hidegszamosi villamosművek között levő 50—60 házból álló községet teljesen elöntötte a víz. A hirtelen áradástól ellepott házakban több gyermek és aggyastyán megfulladt. Az árvíz közeledtekor a falvakban félreverték a harangokat. A falu melletti Kapus patak házroncsokat és állati tetemekeket sodor magával. A Nádás patak Magyarnádas környékén pusztít. A falu szalmafedeles házai a hullámok martalékává váltak. Bácsban a lakosság hajléktalanná vált és a falut szegélyező magaslatra menekült. A Szamos a parti töltéseket elmosta és Bonchida nagy része víz alatt áll.

Vasuti hidakat sodor el az ár

Riasztó hírek érkeznek Szolnok Doboka megyéből is. Szamosújváron a város külső része víz alatt áll. Dész város Dészakna felőli részén került víz alá. A Maros mellékéről érkező jelentések szerint, az örkényi völgy víz alá került. Az ár magával ragadta a hidakat, elsodorta a töltéseket. A vasut melletti fekvő falvak lakossága fejvesztetten menekül. Szászrégen alsóvárosa az ár martalékává lett. A lakosság a város belső részébe menekült Poplicán az iskolát, templomot, községházát és a postaépületet döntötte össze a víz. Szováta szintén víz alatt áll. A Maros Gyulafehérváron és Dézán is nagy károkat okozott. Gyulafehérváron több ember vízbefult. Zalatna, Abrudbánya, Topánfalva és az Aranyos folyó egész felső folyása el van zárva a külvilágtól. A vasuti vonalakat és az országutakat ellepte az árvíz. Várfalva egészen víz alatt áll. A hatalmas gátakat és a hidat az ár elsodorta. A Tisza is kilépett medréről és elöntötte Mármrossziget alsófekvésű helyeit, továbbá Szlatina Aknasugatag, Alsó és Felsővisó községeket. A Nagyküküllő folyása

mentén az összes völgyeket elárasztotta a víz, helyenként három kilométer szélességben és állati tetemekeket sőt emberi hullákat sodor magával, az egyesült Küküllők tengerre szélesedett torkolata felé. Magával sodorta az ár a Segesvár melletti háromvíű masszív vashidat és kiöntötte a táviró poznákat, úgyhogy Udvarhely megyével minden táviró és telefonösszeköttetés megszakadt.

Tordáról újabb érkezett jelentések szerint, a legkatasztrófálisabb károkat az Aranyos áradása okozta. Tordát csak automobilon lehet megközelíteni. A folyómenti falvakban csak a gyárak kürtője látszik ki a vízből. A hullámok ostromának annyira amennyire ellenálló vasuti töltésen, a menekültek száza tanyáznak. A zavargó áradat házfedeleteket, állati tetemekeket, butodarabokat sodor magával. Nagy szerencsétlenség volt hogy a várost éjjel két óraker támadta meg az árvíz, amely reggeli hat órára már másfélméteres magasságot ért el. Szemtanuk állítása szerint megható jelenetek játszódtak le. A romok között az áradat egy bölcsőt sodort magával, egy síró csecsemővel. Az áradat a bölcsőt irtózatoss erővel a betonhidhoz csapta, a bölcső pozdorjává zuzódott és a gyermek a vízbemerült. Keresztes felé egy egész faházat sodort magával az árvíz, amely szintén darabokra zuzódott a hid beton pillérén. Az Aranyos folyó áradása három vashidat sodort el. Keresztes lakosságának nagy része elmenekült, de sokan a faluban maradtak. Az egyik ház padlásán egy öttagu család menekült fel, valószínű, hogy átmedvesedett ruháik megszártására tüzet gyújtottak a padlásra, amely meggyulladt. A szerencsétlen emberek kiáltozása a töltésig hallatszott, de nem volt mód a megmentésükre. Az egész öttagu család, köztük egy anya gyermekével a karján, a vízbevetette magát. Valamennyien odavesztek. Tordán és Keresztesen nagyon sok áldozata van a katasztrófának. Pontos adatokat eddig nem lehetett szerezni, de 40—50 ember eddig kétségkívül áldozatul esett az áradásnak.

Magyarországon is megáradtak a folyók

A földművelésügyi miniszterium vizrajzi osztálya jelenti: A Tisza Záhonytól lefelé apad, Tokajnál azonban árad. A középtisza áradása még lassu és a vízállás közepes. A Körösök áradása már megszűnt. A kiöntött árvizek lokalizálására a katonaság munkálkodása már folyamatban van. Vadány község sorsa bizonytalan tekinthető. A többi községeket azonban még komoly veszedelem fenyegeti. Ma a felső Tiszáról is áradást jelentettek. Szeged viz állása hat méter és hatvanhat centiméterre szökött fel.

A Békésmegyében az árvíz okozta kár kiszámíthatatlan. Román területekkel együtt körülbelül hatvan ezer hold termőföldet öntött el az árvíz. Magyarország részéről körülbelül kétszáz tanya áll víz alatt, és ezekből csupán tizhusz ujonan épült ház maradására lehet számítani. A katasztrófát elkerülhették volna, ha az új határvonal nem vágja ketté a veszélyeztet területeket.

Az árvíz által veszélyeztetett Békés és Biharvármegyék egy részében, a gyulai törvényszék egész területén, továbbá a debreceni törvényszékhez tartozó Berettyóújfalú és Derecske, valamint a debreceni járásbíróshoz tartozó Nagyléta közigazgatási járás területén a lázadásra, gyujtogatásra és robbantó szerek használatával elkövetett egyes bűncselekményekre ezidőszerint is hatálybanlévő rögtönítélő bíraskodást, a gyilkosságra, a szándékos emberölésre, a rablásra, a vízáradás okozásának büntetése és a vasutvonalon, távirón, távbeszélővonalakon elkövetett közveszélyes cselekmények büntetése is kiterjesztették.

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátra ékban levő előfizetőinket és viszontelárusítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska“ kiadóhivatal

Szegény gyermekek a királynőnél

A királynő megajándékozta és megvendégelte a gyerekeket

A görögkeleti vallású gyermekek legszebb ünnepéje a „Materica“, amikor a gyermekek az anyaság szimbólumát ünneplik és az anyukát szallagokkal magukhoz kötik, mintegy jelezve ezzel az anya és gyermek együvé tartozását. Vasárnap délután Mária királynő az összes beogradi iskolák szegénysorsban élő gyermekeit az udvarba rendelte, ahol ez alkalommal megünnepelték a „Matericát“.

Már a korai délutáni órákban gyülekeztek a gyerekek a régi királyi palota dísztermében, tanítóik és tanítónők felügyelete alatt. Pontban három órakor megjelent a királynő, aki a következő szavakkal üdvözölte apró vendégeit:

— „Dobar dan deco!“

A gyermekek nagy örömrivalgással fogadták a királynőt, sorba kezét csókolták neki és azután helyet foglaltak a díszteremben felállított székeken. Legelőször a babaszínház tartotta meg előadását, amely természetesen óriási tetszést aratott. Utána Miss Tatjana idomított kutyáit és ponny lovait mutatta be. A gyerekek nagyokat kacagtak a tréfás produkción és olyanokat tapsoltak, hogy a díszterem csak úgy rengett a nagy zívajtól.

Az előadás után egy kisfiú és egy kislány a királyné elé léptek és engedélyt kértek arra, hogy lekötthessék. A királynő beleegyezett, mire a gyerekek egy hatalmas nemzetiszínű szalaggal megkötözték, a többi gyerekek pedig óriási éljenzéssel elvonultak mellette. A királynő minden egyes gyereknek egy-egy fényképet adományozott, amely Petár trónörökösöt ábrázolja. Azonkívül egy-egy meleg szvettert is kaptak ajándékba a jóságos királynőtől.

A „lekötési“ ünnepély után a télükertbe kísérték a gyerekeket, ahol fényes uzsonnát szerviroztak a kis éhes szájaknak. Az uzsonna alatt a királynő minden egyes gyermeket megszólított és szülei helyzete iránt érdeklődött. Uzsonna után az udvari marsall hatalmas fűgefakoszorúkat, datolyát és kalácsot osztott szét a gyermekek között. Végül mozielőadást rendeztek a gyermekek tiszteletére, amely alkalommal egy humoros film került előadásra. A gyerekek nagyokat kacagtak és aig tudtak elválni a fényes teremtől, amely olyan nagy-szerű percekert szerzett sivar életüknek. Már estefelé járt az idő, amikor a hatalmas gyermekereg a legszebb emlékekkel távozott a fényes és vendéglátó udvarból.

A mai városi közgyűlés.

A kibővített városi tanács ma délután három órakor rendkívüli közgyűlést tart, amelyen több érdekesebb pont is szerepel. Különösen a gázgyár üzembehelyezésére vonatkozó szabályrendelet tárgyalása bir nagyobb jelentőséggel a város közönségére nézve. A közgyűlésen még a következő pontok szerepelnek: Rendelet az aktív és nyugdíjas városi alkalmazottak pótlékairól. A városi tanács javaslata a drágasági pótlék felemelése ügyében. A városi tanács javaslata Bosnyákovic István számvevősi tanácsnok nyugdíj megállapítása ügyében. A városi tanács javaslata dr. Koda Sándor özvegyének nyugdíja ügyében. A városi tanács javaslata Hegyi József detektív nyugdíjazása ügyében. A városi tanács javaslata Holler Jakab városi detektív özvegyének, továbbá Rakics Tosa városi utkaparó özvegyének és Bál István városi kertész özvegyének nyugdíj megállapítása ügyében. A városi tanács javaslata néhai Pusibrk Veszelin gyermekeinek segélyezése ügyében. A városi tanács javaslata a város pénzének pénzügyintézetekben való elhelyezése ügyében.

Tüzifa, kőszén, koks legolcsóbb, legjobb
LIGNUM BRACER POPOVIĆ cégneél, Jermenski drum.
Telefon 585.

SZENZÁCIÓS PÉNZHAMISÍTÁSI LELEPLEZÉS NOVAGRADISKÁN

Hét és félmillió dinár értékű hamis ezerdináros bankjegyet fedeztek fel egy vasutállomáson elhelyezett bőröndben

A rendőrség valószínűnek tartja, hogy a hamis ezerdinárosok ugyanott készültek, ahol a hamis ezerfrankosok

A hágai pénzhamisító banda szenzációs leleplezése még mindig izgalomban tartja egész Európát. Ugyiszólván minden országban rendőrsége nyomoz ebben a titokzatos ügyben, amelyben tekintélyes budapesti uricsaládok tagjai vannak kompromittálva. A botrány hullámai most már Jugoszláviára is átsaptak és a beogradi rendőrség valószínűnek tartja, hogy a legújabb felfedezés szoros összefüggésben van a hágai pénzhamisítási műveletekkel.

Karácsony első napján ugyanis a szlavóniai Novogradiska állomáson a csendőrség egy bőröndöt joglalt le, amelyben 7 millió és 600.000 dinár értékben hamis ezerdinárosokat talált.

A szenzációs felfedezésről a következő értesüléseink szólnak:

A gyanus idegenek

Karácsony első napján két elegánsan öltözött uriember érkezett Novogradiskára. A vasutállomáson megebédéltek és ebéd után a városba mentek, ahol egy szállodában szálltak meg. *Podgyászukat a vasuti vendéglős őrzetere bizták.* A szállodába érve átöltöztek, a fiatalabb ember a szobában maradt, az idősebb pedig a városba ment. A főuccán sétálva egy elegáns hölgyet vett észre, aki annyira megtetszett neki, hogy hozzálépett és megszólította. Az urihölgy, aki a novogradiskai polgármester leánya volt, indignálódva utasította vissza az ismeretlen ember tolakodását.

— Nem vagyok uccai leány — mondotta — és kérem magamnak az ilyen viselkedést.

— Nana, galambom — válaszolta az idegen — nem harpom le az orrát. Azt hittem, hogy egy „amolyan“ nőcske. Ha tévedtem, bocsánatot kérek!

A leány azonnal hazasietett és elpanaszolta atyjának, hogy egy vadidegen idősebb ember az uccán molesztálta. A polgármester dühbe gurult és nyomban két csendőrt küldött a garázda legény után, aki időközben már visszaérkezett a szállodába. A csendőrök épen akkor léptek be, amikor az ismeretlen férfi a fiatalabb ember szobájában tartózkodott.

— Kövessenek mindketten a városházára — mondotta a csendőr.

— Miért? — válaszoltak ezek megremülve.

— Azt majd meglátják. Az idősebb ellen feljelentés van, hogy a polgármester leányát bántalmazta, a fiatalabb ur pedig gyanus. Azonnal jöjjenek!

A két ismeretlen erre szó nélkül megindult a városháza felé, pár lépésre utánuk a csendőrök követték. A rendőrfőnök még nem tartózkodott a városházán, az idegeneket tehát bevezették egy irodaszobába, ahol leültették, a csendőrök pedig a polgármesterhez siettek, hogy bejelentésük az esetet. Amíg a csendőrök távol voltak, a két idegen az ablakon át kímászott az uccára és eltűnt. Amire a hatóság emberei visszatértek, a két idegennek már csak hült helyét találták.

A leleplezés

A két idegen hirtelen eltűnése szegett ütött a rendőrség fejébe. Azonnal nyomozást indítottak utánuk és időközben megállapították, hogy podgyászukat a vasuti állomáson hagyták. A rendőrfőnök erre utasítást adott, hogy az idegenek személyazonosságának megállapítása végett bontsák fel a vasutállomásról behozott podgyászt. Ez nyomban meg is történt. Amikor az egyik csomagot felbontották, a rendőrség nagy meglepetésére egy hatalmas csomag ezres bankójegyet fedeztek fel. Tüzetes megvizsgálás után megállapították, hogy a 7 millió

600.000 dinár értékű ezresbankó közönséges hamisítvány.

A rendőrség nyomban telefonon értesítette a belügyminisztériumot és a Narodna Bankát. Lapis Zsika beogradi rendőrfőnök erre röktön széleskörű nyomozást indított a szökésben levő idegenek után.

A novogradiskai rendőrség pontos személyleírást adott az illetőről. Az egyik előkelő külsejű 40—45 éves magas, őszes haja, rövidre nyírott angolos bajuszu ember. Öltözet: fekete zakkó, szürke télikabát, zöld kalap és amerikai cipő. A másik 20—25 éves magas növésű, sovány és sápadtarcu, borotvált bajuszu fiatal ember. Öltözet: fekete zakkó, szürke télikabát, szürke kalap és simmy cipő. Beszédmodoruk alapján valószínű, hogy Dalmáciából valók. A beogradi rendőrség a zagrebi rendőrséget is értesítette a felfedezésről. A főnyomozást most a zagrebi rendőrség végzi.

Kivel voltak összeköttetésben a pénzhamisítók?

A rendőrség mindezeideig nem tudta megállapítani, vajjon az eltűnt két idegen ember maga hamisította-e az ezres bankjegyeket, vagy csak valakinek a megbízásából terjesztette azokat. A rendőrségnek egyelőre az a véleménye, hogy a hamis bankjegyek ugyanott készültek, ahol az ezres frank bankjegyek amelyeket Hollandiában akartak forgalomba hozni. *Szoros összefüggést látnak* a hamis dinár és a hamis frank bankjegyek terjesztésében, annál is inkább, mert a hamis dinár bankjegyeket közvetlenül a hágai leleplezés után akarták az országban elterjeszteni. A zagrebi rendőrség hivatkozik az 1921-iki budapesti pénzhamisításokra, amikor állítólag a magyar vezérkar megbízásából kerültek forgalomba hamis száz dináros bankjegyek. Ezek persze csak feltevések és a rendőrség egyelőre még csak a homályban tapogatózik.

A pénzügyminisztérium nyilatkozata

A pénzügyminisztérium tegnap hivatalos közleményt bocsátott ki, amely szerint megállapítást nyert, hogy a hamis ezerdinárosok még nem kerültek forgalomba. A terjesztőknek még nem sikerült egyetlen egy bankjegyet sem elhelyezniük az országban. A hamis bankjegyek leginkább abban különböznek az eredetiekől, hogy a víznyomás (Karagyorgye feje) sokkal homályosabb, szinte láthatatlan, míg az eredeti bankjegyen tiszta és éles.

A hamis bankjegyek papírja durvább, mint az eredeti, a színnyomás pedig sokkal fényesebb, mint az eredeti matt tónusu nyomás végül pedig a szántó paraszt mezőnye zöldes színű, míg az eredeti bankjegyen sárgás. A hamisítás tehát szabad szemmel is könnyen megállapítható.

A rendőrség nagy apparátussal nyomoz ebben a titokzatos ügyben és valószínű, hogy már rövidesen kézrekerülnek a tettesek, akik ellen különben körözölevelet bocsátottak ki. A maribori határrendőrség véleménye szerint a hamis ezerdinárosok nem Magyarországból, hanem Ausztriából kerültek az országba. A zagrebi rendőrség most ebben az irányban is nyomoz.

Az előrehaladott időny miatt

feltűnő olcsó árak

Andrija Malčić, szabó

Novi Sad. (Alkalmi ruhák, bundák kölcsön.)

2431—2—3

A politikai élet három napja

A közlekedésügyi miniszter váratlan menesztése
Nagy menesztéseket hozott a karácsonyi szünidő a politikában

A török külügyminiszter Jugoszláviát az orosz-török keleti blokk érdekkörébe akarja bevonni

A politika karácsonya, bár Beogradban nem ünnepezték, kellemetlen meglepetést hozott Radojevics Anta közlekedésügyi miniszternek. Pasics miniszterelnök egyszerűen kitesékelte a kormányból s helyébe Miletics Krszta földművelésügyi minisztert nevezte ki. Radojevics váratlan menesztése nagy meglepetést okozott politikai körökben, annál is inkább, mert Radojevics még a legutóbbi napokban is hangoztatta, hogy pozíciója megdönthetetlen, hiszen Pasics miniszterelnök teljes bizalmát bírja. Feltűnt ugyanis, hogy akkor, amikor az összes miniszterek Pasics rendelkezésére bocsátották tárcájukat, Radojevics nem csatlakozott hozzájuk, arra való hivatkozással, hogy Pasics amugysem kívánja a lemondását. Érthető volt tehát Radojevics meglepetése, mikor a hivatalos lap közölte felmentését. Tudva, hogy Radojevics nem akart megválni állásától és görcsösen ragaszkodott pozíciójához. Szerinte nem forogtak fel okok, amelyek indokolták tettét volna lemondását, már azért sem, mert a Brodarszki Szindikátus szemben való állásfoglalását a minisztertanács is a magáévá tette. Ugyilátszik azonban, hogy a Brodarszki Szindikátus ezeroszer erősebb ellenfélnek bizonyult, mert Radojevics a „rekonstrukciónak“ esett áldozatul. Miután nem akart önként lemondani; Pasics miniszterelnök a királlyal ukázt iratott alá, amellyel Radojevicsot állásától felmentette. Tehát nem „saját kérelmére“, hanem Pasics felterjesztésére kellett távoznia állásából.

Radojevics természetesen nem akar beletnyugodni az ügy ilyen elintézéséhez és most erős kampányt akar indítani azok ellen, akik bukását előidézték, elsősorban pedig Pasics ellen. Épületes dolgok fognak még kislúni ebből, mert Radojevics „leleplezésekkkel“ is fenyegetőzik.

A politika második, talán fontosabb eseménye, Rusdi bej a török külügyminiszter beogradi látogatása. A török külügyminiszter a „Politika“ szerint igen fontos misszióval jött Beogradba. Amikor Rusdi bej Szovjetországgal megkötötte az orosz-török védelmi szerződést, azt a megbízatást kapta Csicserin-től, hogy készítse elő a talajt a jugoszláv kormányhoz arra, hogy az S. H. S. királyság ismét vegye fel a diplomáciai viszonyt Oroszországgal Rusdi bej most már ebben az irányban puhatólódik Beogradban. Az orosz szovjet-kormány ugyanis hajlandónak mutatkozik, hogy formális elismerés nélkül is összeköttetésbe lépjen a jugoszláv kormánnyal.

Berlini jelentések szerint a török külügyminiszter beogradi tartózkodása alatt a már rég megkötött békeszerződés ratifikációjáról tárgyalt. Bizonyos politikai körök véleménye szerint Rusdi bej egyik legfőbb célja, hogy Jugoszláviát az orosz-török keleti blokk érdekkörébe vonja bele. Rusdi bej beogradi tárgyalásáról a külügyminiszterium sajtóosztálya különben a következő kommunikátumot adta ki:

— Az SHS királyság és a török köztársaság külügyminisztereinek találkozása alkalmából az általános politikai helyzetről, de különösen azokról a kérdésekről tárgyaltak, amelyek közvetlenül érdeklik a két országot. Ezek a fontosabb kérdések: kereskedelmi szerződés kötése, konzuláris egyezség elérése és az emigráció ügye.

A két külügyminiszter a tárgyalások folyamán konstataulta a két ország barátságát és a teljes összhangot, a mely közöttük uralkodik, kifejezték továbbá azt a kívánságukat is, hogy mindkét ország jóbarátságban és békében akar élni valamennyi állammal.

A tárgyalásokat tegnap délelőtt fejezték

be a külügyminiszteriumban. Tizenkét órakor diszebéd volt, amelyet Hikmet bej beogradi török ügyvivő adott és amelyen Nincics külügyminiszter, Rusdi bej és számos beogradi előkelőség jelent meg. Rusdi bej a délutáni Simplon expresszrel utazott tovább Kostantinápoly felé.

Radics után most már Krajacs miniszterre is rájár a rud. A filadelfiai világkiállításon ugyanis Jugoszlávia is fog szerepelni egy külön pavillonnal s a miniszter több neves horvát

művészt bízott meg a pavillon tervezésével és művészi berendezésével. Amikor a beogradi művészek szövetsége erről tudomást szerzett, éles támadást intézett a miniszter ellen, akinek a fejét követelik a beogradi művészet sarokba szorítása miatt. A beogradi sajtó is állást foglalt a kereskedelmi miniszter ellen, aki most hosszú nyilatkozatban védekezik a beogradiak vádjá ellen, mintha előnyben részesítette volna a horvát művészeket. Az egész ügyet különben a minisztertanács elé fogja terjeszteni, amely a végleges döntést magának tartotta fenn.

A KARÁCSONYI ÜNNEPEK MÉRLEGE

Nagyszerűen mulattak az emberek, de keveset fogyasztottak, megröghanták az üzleteket, de csak utolsó nap vásároltak

A noviszádi nebulók pedig végiglövöldöztek az uccákat

Mégis csak sikerült a karácsonyi vásár — A gyerekek is örülnek a krisztkindlinék — Ujabb remények szilveszterre és szerb karácsonyra

Bár fekete volt az idei karácsony, üzletforgalom szempontjából mégsem volt olyan rossz, amilyennek hittük. Ugyis az utolsó pillanatban indult meg a forgalom, a vásárlók tömegei rohantak meg az eddig árván ásitó üzleteket s egynéhány helyen karácsony előestéjén olyan volt a tolongás, hogy az emberek sorba álltak az üzletek előtt. Különösen a játékereskedések bonyolítottak le óriási forgalmat s bár az emberek drága cikkeket nem is vásároltak, az olcsóbb játékok mind elfogytak, ünnep utánra már alig maradt belőlük valami. Több kereskedő sürgős utánrendeléseket eszközölt, hogy a görög-keleti ünnepekre pótolhassák készleteiket. A többi szakmák sem panaszkodhatnak. Egy fő uccai divatárú üzlet tulajdonosa a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az idei karácsony meglepetése, hogy a vevők szinte az utolsó pillanatban rohantak meg az üzleteket. Tavaly már december 20-ika körül kezdődött a vásár, az idén ellenben csak 24-én kezdődött az igazán karácsonyi méretű forgalom. Talán arra spekuláltak a vevők, hogy utolsó napon még olcsóbb lesz minden, pedig amugy is bagatell áron árusítottuk a portékánkat. Mindenesetre megnyugtató jelenség, hogy az üzlet ha későn is, mégis megindult. Azt hiszem a mai viszonyok mellett senkinek sem kell panaszkodnia, annál kevésbé, mert az előjelek után a legroszábbra voltunk elkészülve. A noviszádiak nem hagytak bennünket cserben és ugylátszik az utolsó percben sikerült előteremteniük a szükséges anyagi eszközöket. Még azok is vásároltak, akik a hó vége felé nem rendelkeztek készpénzzel és egyszerűen feliratták a vásárlásukat. Majd januárban fizetnek, hiszen több helyütt dupla fizetést kapnak a tisztviselők.

Egy Kralja-Petra uccai kötött-árú üzletben olyan óriási volt a forgalom, hogy tegnapra már elfogytak az összes szetter készletek. Még az angró osztályban sem kaphatók már kötött árúk, pedig a karácsonyi ünnepekre hatalmas raktárt rendezett be.

A fűszer- és csemege-kereskedők sem panaszkodhatnak. Az élelmicikkek iránt amugyis mindig nagy az érdeklődés, karácsonyra pedig annyi mindent összevásároltak az emberek, hogy husvétig is juthatna belőle. Az ünnepekre ugylátszik mindenki jól akart lakni, és ha megkérdeztük a hatalmas élelmiszercsomagokat cipelő embereket, minek vásároltak olyan nagy kvantumban sonkát, malacot, pulykát, halat, sajtot meg egyebet, egyszerűen így válaszoltak: — Csak egyszer van karácsony egy évben.

Ebben azután igazuk van s ha egyszer van karácsony, akkor egyszer is kell jóllakniok; többszörre már amugysem jut.

A vendéglők zsufolva voltak

a harácsonyi ünnepek alatt. Karácsony előestéjét mindenki lehetőleg családjá körében töltötte, még a megröghantott lumpok is ez egyszer

odahaza mulattak ki magukat, feleségeik nem nagy gyönyörűségére. Ez a „vesztegár“ is csak éjjelig tartott, mert az éjjeli mise volt a „titulus“, hogy a vendéglőkben és a kávéházakban folytathassák az otthon megkezdett műrit. Sokan arra hivatkoztak, hogy „Jézuska születését“ nem lehet csak egyszerűen négy fal között megünnepelni, sokak „méltóbb“ keret az éjjeli mise utáni „puncs“, vacsora meg pezsgős dárídó.

A vendéglősök ellenben nincsenek nagyon elragadtatva a karácsonyi forgalomtól.

— Sokan voltak mindenütt — mondják, de keveset fogyasztottak. A cukrázsdák, kávéházak, vendéglők feketéltettek a tömegektől, de a fogyasztás éppen a fele volt a tavalyinak. Kávéházakban pikkolók mellett mulattak az emberek reggelig, csak itt-ott bontottak ki egy-egy üveg butéliás bort vagy szopogatták a likőrt a „tehetősebb“ vendégek. Egy főtéri restauranban karácsony estéjén összesen 1 üveg pezsgő fogyott el, abból is ketten ittak.

Az emberek valósággal megröghanták a nyilvános éttermeiket és olyan hatalmas murikat csaptak, mintha fél Noviszád megbolondult volna. A jókedv azonban csak „talmi“ volt, a fogyasztás sehogyan sem akart fellendülni s még a szokásos berugások is csak álberugások voltak. A „nagy lumpok“ is csak markirozták a berugást és olyanokat kurjantottak az uccákon végig, hogy az álomba merült nyárspolgároknak a hátuk is borsódzott a félelemtől. — Mennyi pénzük van ezeknek — sópánskodtak, pedig ha belenéztek volna a zsebükbe, nem találtak volna ott egy árva fityinget sem.

Lövöldözési mánia

Észrevettük, hogy az ünnepek alatt valóságos mániává fejlődött az uccai lövöldözés. Fiatalemberek és csibészek vonultak végig az utcákon és éjjel-nappal durantottak különböző kaliberű dugó pisztolyokból és egyéb rozsdás szerszámokból. Kilőszámra vásárolták a kapszlikat a fegyverkereskedésekben. Ez most valami újfajta szokás Noviszádon, mert katolikus karácsonykor eddig nem igen ismerték ezt a barbár „népszokást“. A lövöldözésekből kifolyólag, természetesen több baleset is történt. Karácsony első napján a vidékről is hoztak be egy 17 éves fiatal embert, akit Petrovácon az ablakon keresztül megsebesített egy lövöldöző vadember. A szegény fiu arcába hatoltak a sörétek és olyan hatalmas sebet ejtettek rajta, hogy valószínűleg elveszti mindkét szemé világát. A sebesültet a noviszádi Mrvos szanatóriumban ápolják.

A rendőrség ugyan szigoruan betiltotta a karácsonyi lövöldözéseket, de a csibészek hadseregén nem lehetett kifogni.

Még a villamos sinekre is fektettek patronokat, amelyek azután az utasok nagy rémulétre hatalmas detonációval felrobbantak. Mire az őrszem a tett színhelyére érkezett, a csibészek már kerekét oldottak. Az ünnepi lövöldözés különben csak főpróbája volt a bekövet-

kezendő görög-keleti ünnepekre. Addigra még külön megjelöléseket ígérnek a novisadi jómadarak. Elképzelhetjük mi lesz majd faluhelyen, ha már a városban is olyan vakmerők a haszontalan nebulók. Mindenesetre a rendőrség figyelmébe ajánljuk őket.

A jó gyerekek is meg vannak elégedve

A „krisztkindli“ az idén sem fukarkodott s a gyerekek minden tekintetben meg vannak elégedve a karácsonyi ünnepekkel. Ott, ahol a szülők szegénysége miatt nem jutott ruházatra és egyéb ajándéokra, a jó emberek segítettek rajtuk. A társadalmi egyesületek az idén sem feledkeztek meg a szegényekről, a NAK, a magyar és német jótékonyági egyesületek és az Ingyenkenyeregylet is hozzájárultak a nyomor enyhítéséhez és a szegény gyermekek felruházásához, élelmiszerekkel való ellátásához. Még a legszegényebb kunyhóba is jutott hus, burgonya, liszt és friss cipő. Így aztán senki sem panaszkodhat, hogy éhes maradt karácsonyra, mi több, talán túlsúlyban vannak azok, akik a gyomrukot rontották el a sok ennyivalótól.

Ha jövőre is így lesz, senki sem fog panaszkodni. A kereskedők pedig most újabb forgalomra rendezkednek be. Még egy hét és itt a szerb karácsony. A vendéglősök és kávézók is csak erre várnak, no meg a szilveszterre is, amikor tudvalevőleg mindenki megbolondul. A „Fruskagorac“ pezsgőgyár rekordforgalomra számít, a vendéglősök pedig arra, hogy a rossz viszonyok miatt mindenki, aki csak teheti, pezsgőbe fogja ölni a bánatát.

A pápa és a világhelyzet

A szokásos december havi konzisztoriumban, azaz a pápa és a bíborosok zárt értekezletén, XI. Pius összefoglaló képet nyújtott a katolicizmus helyzetéről az egész világon. Mindenekelőtt végtelen örömeinek és Isten iránti hálájának adott kifejezést a Szenténekn minden várakozást felülmúló sikeréért, amely a katolikus hitettségnek és vallásos lelkesedésnek csodálatos bemutatkozása volt az egész világ előtt. Azután a népek nemzetközi viszonyaira térve, örömmel állapította meg, főleg a locarnói egyezményre célozva, hogy végre a békülékenységnek és a vallásos gyűlölködés politikája helyett részben mégis arra az útra kezdenek lépni, amelyet már XV. Benedek ismert békelevelében 1917 augusztus 1-én, mint a maradandó béke egyetlen lehetséges útját jelölt meg. Feltűnő barátságosan nyilatkozott továbbá azokról az olasz hatóságokról, amelyek a Szenténekv zavartalan lebonyolításában a legnagyobb jóindulattal közreműködtek. Viszont utalt arra, hogy a hatóságok barátságos viselkedése még nem jelenti a római kérdés megoldását, mert hiszen az 1870-i egyházrablás máig nincs jóváteve és a pápa helyzete máig nem mutatja fel a pápa valódi függetlenségének és szabad mozgásának, valamint világi kormányoktól való függetlenségének biztosítékait. „Igaz, hogy a zarándokok szabadon jöttek mentek, de a zarándokok szabadsága nem jelentette a pápa szabadságát“.

Végül a pápa négy új bíborost nevezett ki: Ceretti párisi nunciust, Gasparri braziliai nunciust, Verde római prelátest, a Szerbartások Kongregációjának eddigi titkárát és O'Donell írországi primást.

Erdekes, hogy ezzel a nemolasz bíborosok száma 34-re emelkedett és így a 33 olasz bíborossal szemben többségbe került. Ezzel ellentétben 1906-ban 35 olasz bíborossal még csak 24 nemolasz állott szemben. Az olasz bíborosok viszonylag nagy számát megokolja az a körülmény, hogy nagy részük magában a római kuriában teljesít szolgálatot, ahol az olasz nyelv tökéletes ismerete az ügyek sima lebonyolítása érdekében szükséges.

A zártkörű, ugynevezett „titkos“ konzisztoriumot néhány nappal utóbb követte az ünnepélyes, nyilvános konzisztorium, melyet ezúttal a Szent Péter templomban tartottak meg.

Kovács Gyula

HIREK

1925. December 29. Kedd

Római katolikus: *Tamás*. Protestáns: *Dávid*. Görög keleti: *Aggeusz*. A nap kel reggel 7 óra 48 perckor, nyugszik 4 óra 16 perckor. A hold kel 4 óra 8 perckor, nyugszik 6 óra 50 perckor. Nemzeti Színház: Ő fensége mennyasszonya. Apolló mozi: Madonna rózsája.

Időjárás: (A petrovaradini katonai meteorológiai állomás jelentése). A rossz időjárás az egész országra fog áterjedni. A szelek csak helyenként lesznek erősek. A felhőzet általános marad, meglehetősen kiadós és csendes esőzessel, csak a tengerparton lesz helyenként derült idő. A hőmérséklet sülyedni fog, helyenkénti fagygal.

Jóslat Novisad részére: csendes, felhős és esős idő várható. Később csapadék nélkül köd.

— **A novisadi Aeroklub Szilveszter estélye.** A novisadi Aeroklub december 31-én este 9 órakor táncal egybekötött szilveszterestélyt rendez a Kraljica Marija szálloda összes termeiben. Az estélyen résztvesznek a Nemzeti Színház összes tagjai és a helyőrség katonazenekearának 50 zenésze. A szálloda éttermei kizárólag a tánc részére vannak fentartva, a kávéházban pedig színpad lesz felállítva, ahol kabaréelőadást rendeznek. Jegyek elővételben haphatók a Kraljica Marija irodájában, tiszték részére Tomics őrnagynál.

— **A Vatikán megegyezett Romániával.** Bukarestből jelentik: Hosszas tárgyalások eredményeképpen létrejött a megegyezés a Vatikán és Románia között. Az erdélyi püspökök kinevezési joga körül folyt a harc, amely végül is a vatikán győzelmével végződött. A tegnapi minisztertanácson tárgyalták azt a konkordátum tervezetet, amelyet a vatikán elfogadott és amelyet a román kormány is magáévá tett. A püspökök kinevezését a vatikán hozza javaslatba. A kultuszminiszter hozzájárulása után megtörténik a kinevezés és a püspök leteszi az esküt a király előtt. Csak román állampolgár lehet püspök, rendkívüli esetekben azonban a kultuszminiszter esetről-esetre engedélyt adhat. A román kormány engedélye és hozzájárulása nélkül új katolikus szerzetesrend nem alapítható Romániában.

— **Londonból jelentik:** A Cawnpurban megtartott hindu nemzetközi értekezleten, az elnöklő Naidu kijelentette, hogy a hindu nemzet legalább olyan státust követel, mint amilyen a dominumoké. Ez lenne az első lépés az önkormányzat felé. Az értekezleten 3000 kiküldött vett részt.

— **Orvosi hír.** Keiner Dezső dr. szülész, nőgyógyász, operateur, bécsi és berlini szaktanulmányai után, mint specialista működését Novisadon, Zseljeznicka ulica 5. szám alatt megkezdte.

— **A nagy teológiai fakultások.** Az insbrucki egyetem teológiai fakultásán az ezidei téli szemeszterben 356 hallgató iratkozott be, akik közül 5 keleti szertartású. A freiburgi egyetemnek az 1925. év nyarán 231, 1924-ben pedig 189 hallgatója volt. A bécsi egyetem teológiai fakultásán 1924. telén 189, nyarán 183 hallgatót számláltak. A római Gergely-egyetemnek a folyó tanévben több mint 1300 teológia hallgatója van. Ezen számokból örömmel állapítható meg, hogy az egyetemek teológiai fakultásán a hallgatók száma lényegesen emelkedik.

— **A házbérvallomási iver beadása.** A háztulajdonosoknak e hó 31-ig végéig be kell adniuk a házbérvallomási iverket, aki ezt elmulasztja annak külön pótlékot kell fizetnie.

— **Sziriában békét akarnak.** Jeruzsálemről jelentik: A druzok beszüntették az ellenségeskedést. A békétárgyalások azzal kezdődtek, hogy mind a két részen szabadon engedték a hadifoglyokat.

— **Milyenek a viszonyok a kislimánon.** Már több ízben szóváltattuk, hogy a város mily mostohán kezeli a városfőútcája mögött elterülő Mali Limánt. E városrészen a legutolsó 2—3 év alatt a villáknak egész sora épült fel, amelyeket azonban a mai sáros időben gyalogszerrel megközelíteni nem lehet. Az utakat mindenütt víz és feneketlen sár borítja, amelyen áthatolni szinte lehetetlenség. Annak idején amikor a város e telkeket árverés útján drága pénzért elárvereztette, kötelezettséget vállalt az iránt, hogy az utcákat feltölti, kikövezi és járdát készít. A terület jó része még ma sincs feltöltve, a feltöltött rész még ma sincs kiköveztve és egy utca kivételével a járdát sem láthatjuk seholsem. A gyárak sok költséggel és fáradsággal készítettek ugyan egy gyalogjárót, minthogy azonban ez az utcaközlekedés elől megvédve nem volt, az utóbbi időben a kocsik teljesen kizárták maguknak s annyira tönkre tették, hogy gyalogjárók azt már nem használhatják. A több oldalról beérkező panaszkokra a mérnöki hivatal figyelmét felhívjuk. A város kevés költséggel legalább ideiglenesen rendbehozhatná és karókkal megvédhetné az Örmény utról — a Mali Limánon a villákhöz vezető gyalogutat. Az is kívánatos volna, hogy a város a következő esztendőben ezeknek az utcáknak rendes kikövezéséről is végre már gondoskodjék.

— **A holland szakszervezetek a szovjet ellen.** Amsterdamból jelentik: A holland szindikátusok szakszervezetei szövetségének Utrechtben megtartott értekezletén úgy határoztak, hogy mindaddig nem küldenek delegációt Oroszországba, amíg az orosz kormány saját alattvalóinak nem adja meg a bírálat szabadságát.

(x) **Tűzifa, szén, koks** legolcsóbb Keller fatelepén, Strand ut. Telefon 417.

— **Caron, Le Narcisse Noir** dekánként a Soánál. 1-0

— **Volt orosz diplomata mint Jezsuita.** Az egykori orosz diplomata, dr. Andreew Mihály néhány évvel ezelőtt a katolikus hitre tért át s aztán teológiát tanult. Nemrég szentelték pappá. Legutóbb belépett a karintiai St. Andraeban levő jezuita noviciátusba.

— **Összeomlott egy ház a Kamenici uccában.** Karácsony első napján beomlott Szakó Mihály vendéglős Kamenicai ucca 73. számú háza. A vályogból vert falat a hóolvadás által keletkezett víz mosta alá és ez okozta a beomlást.

— **Elsőrendű tűzifák,** legjobb porosz szalon kőszén és gázkoks házhoz szállítva, legolcsóbban kapható Schwarz Testvéreknél Novisad, Haltér 11. sz. 1-0 2018.

— **Uj gyógyszerész.** A zagrebi tudomány egyetemen e hó 18-án gyógyszerésszé avatták Scherer Henriket Pasicsevről.

— **A csehszlovák vasutakon nem lesz elsőosztály.** Prágából jelentik: Az államvasutak igazgatósága elhatározta, hogy a cseh vasutvonalakon, a jövő héttől kezdve nem jár az elsőosztályú kocsikat. Csúpan a nemzetközi gyorsvonatokon lesz első kocsiosztály.

— **Bányarobbanás karácsony első napján 52 halottal.** Newyorkból jelentik: Coahuilia mexikói tartományban Palan helység határában, karácsony első napján, az ottani bányában felrobbant a bányalég. Az egész bánya beomlott, ötvenkét munkás odaveszett.

— **Rádió film és rádió mozi a jövő szenzációja.** I. C. Jenkins amerikai feltaláló rá jött a képeknek rádió útján való továbbítására.

(x) Mégis csak **Mocko i drugnál** vásárolhatja a legszebb és legjobb cipőket.

— **1200 méter virágfont egy Canisius ünnepségen.** A bécsi Canisius templomban rendezett Canisius-ünnepély alkalmával a templom díszítésére nem kevesebb mint 1200 méter virágfontot használtak fel, amelyet kongregánsok saját készítésű 4000 műrőzsával ékesítettek.

— **Halálozás.** Karácsony első napján délelőtt rövid szenvedés után meghalt Spiller István a novisadi róm. kath. hitközség könyvelője. Temetése karácsony másnapján délután volt nagy részvét mellett.

— **Gyilkosság karácsony estéjén.** Berlinből jelentik: Borzalmas gyilkosságot fedezett fel karácsony első napján a britzi rendőrség. A szent estén Britzben meggyilkolták Wilhelm Wurzelt dohánygyári igazgatót, aki a délutáni órákban még irodájában dolgozott. A gyilkosságot a dohánygyár egyik állandó vásárlójának, Böhle trafikosnak a felesége fedezte fel, aki segítségért kezdett kiabálni, mire a gyilkos őt is leszúrta. A gyilkos magához vette az igazgató minden értékét, aranyóráját, pénztárcáját és el akart szökni. Az iroda előtt találkozott Böhle asszonnyal, aki valamilyen bevásárlási célból kereste fel az igazgatót. A gyilkos rárohant az asszonyra és őt is földreterítette. Wurzelt délután öt órakor kiszemelték, Böhle asszony felépítéséhez kevés reményt fűznek az orvosok. Az elmenekült tettesről, nagyon csekélyszámu adatok állanak a rendőrség rendelkezésére.

(x) **Abonensek részére** jó és olcsó házikoszt. Tiszta vendégszobák kaphatók. Noviszád, Zseljeznicka ulica 95.

— **Kifosztottak egy fiatalembert egy novisadi szállodában.** Vuletin Blagoje 17 éves tisztviselő, aki jelenleg állás nélkül van, a múlt héten megismerkedett két fiatalemberrel, akiknek elpanaszolta, hogy állás nélkül van és arra kérte őket, szerezzenek neki valamilyen megfelelő állást. A két ismeretlen szívesen vállalkozott erre a feladatra és Pancsevön helyeztek kiállításba egy állást a fiatalember részére. Mielőtt azonban utnak indultak volna, Vuletint egy novisadi szállodába invitálták, ahol a két ember megszállott és felszólították, hogy másnap reggelig amikor elutazhatnak, az ő szobájukban töltsék az éjszakát. Vuletin beleegyezett és szombaton este már be is költözködött a két pajtás szobájába. Vuletin csakhamar mélyen elaludt és mire másnap felébredt, a legnagyobb meglepetésére megállapította, hogy két társa teljesen kifosztotta. Elvették felöltőjét, ruháját, kevés pénzt és angolosan eltávoztak. A rendőrség azonnal megindította a nyomozást és a szálloda portását vette őrizetbe, mert felmerült az a gyanu, hogy a portásnak tudnia kellett a lopásról. A rendőrségen különben kiderült, hogy Jaksics Mártont, a szálloda portását a beogradi rendőrség is körözi lopás miatt. Letartóztatták.

— **A telektulajdonos tisztviselők szervezkedése Noviszádon.** Azok a novisádi tisztviselők, akiknek a strandhoz vezető út mentén vannak telkeik, vasárnap közgyűlést tartottak, amelyen bizottságot választottak, hogy ez rendezze ezen telkek telekkönyvi átírásának ügyét, továbbá tegye alkalmassá ezt a területet az építkezésre és végül tárgyaljon kedvező kölcsön felvételéről, hogy a tisztviselők felépíthessék házaikat. Miután a requirálás 1926. őszén megszűnik, szükséges, hogy a tisztviselők szervezkedjenek, mert csak így tudják biztosítani házaik felépítését. Aki be akar lépni a szervezetbe, azt 10 dinár tagdíj ellenében felveszi a választmány. 1926. január 3-ig az állami polgári fiúiskola épületének (Futaki ucca) II. emeletén levő hivatalos helyiségében. A szervezet felhívja az érdekelteket, hogy január 3-án délután fél három órakor jelenjenek meg az állami polgári fiúiskola II. emeletének 89. számú szobájában megtartandó közgyűlésen.

— **Milyen idő van Magyarországon?** Budapestről jelentik: Az országban ma mindennél esett csapadék, de legtöbb helyen öt milliméteren alul van. Az idő tegnap boros volt, többnyire néhány fokkal a nullánál magasabb hőmérséklettel. Változékony szeles idő várható némi hősüléssel és kevés csapadékkal.

Apolló dec. 29-én
A Madonna rózsája

7 felvonás az égi és földi szerelemről.
Főszerepben: VIOLA DANA.

December 30-31-én jön a nagy „First National” attrakció:

SALLY.

Budapesten is vannak hamis ezerfrankosok

A nagyarányú frankhamisítás nyomozása

Budapest, december 28. Ma délután a főkapitányság értesítést kapott az egyik fővárosi banktól, hogy valutakészletük átvizsgálásánál rájöttek arra, hogy egy hamisított ezerfrankos hozzájuk is eljutott. Azonnal detektívek mentek ki a bankba, akik bevitték a főkapitányságra a hamisítványt, amelyről megállapították, hogy teljesen azonos a Hágából küldött hamisítvánnyal. Rögtön megkezdtek a kihallgatásokat is a bankban, hogy ki vitte oda a hamisítványt, de még csak annyit sikerült megállapítani, hogy egy huszonöt év körüli fiatalember helyezte el a hamisítványokat a bankban.

A Magyarország munkatársa megkérdezte a nyomozást vezető rendőrtanácsostól, hogy milyen stádiumban van, a hamisítási ügy felderítése. A rendőrtanácsos a következőket mondta: Tegnap este már azt hittük, hogy ma reggelre tiszta lesz az egész ügy, azonban váratlanul újabb nehézségek merültek fel. A rendőrség intézkedései a nehézségek ellenére is világosságot derítettek az ügyre és reményünk van arra, hogy sikerül is rövid időn belül tisztázni az ügy minden részletét. Megszerezte a rendőrség a keresett bankjegyhamisítók fényképeit és a főkapitányságon arra számítanak, hogy néhány órán belül sikerül mind a három személyt előállítani, akik aktív részt vettek a hamis ezerfrankosok gyártásában és forgalombahozatalában, és akiknek

megbizásából utaztak Mankovicsék Hollandiába hogy ott értékesítsék a Budapesten készített tízmillió frank értékű ezerfrankosokat.

A frankhamisítások ügyében egyes délutáni lapok olyanértelmű híreket is hoztak, hogy az új francia követ váratlanul Budepestre érkezett volna, továbbá, hogy a hamisítási ügyben a francia és a holland követségen fontos tanácskozások kezdődtek, amelyek a legrövidebb időn belül döntést hoznak.

A Magyar Távirati Iroda ezekkel a híresztelésekkel kapcsolatosan megállapította a következőket: Sem a budapesti francia, sem a hollandi követségen a frankhamisítással kapcsolatban tanácskozások nem voltak. Ez kizárólag rendőrségi nyomozási ügy, amellyel egy követség sem kíván foglalkozni. A rendőrségnek tényleg segítségére jött a francia jegybank egy pénzzsakértője és két francia detektív. A nyomozás szempontjából megtörténik minden intézkedés, amely az ügy felderítésére alkalmas. Így többek között a budapesti rendőrség fontos adatok felderítése végett az egyik közegét Hágába küldötte. Hasonló intézkedés minden nemzetközi büntény felderítésénél szokásos. Midazok az állítólagos nyomok, amelyek eddig részben nevekkel részben nevek közlése nélkül a lapokban megjelentek, fantázia szüleményei. A rendőrség rendszeres nyomozást folytat, amelynek eredményéről a közönséget idejekorán értesíteni fogja.

SPORT

Petschauer Attila Noviszádon

A vívóvilág legelső klasszisának egyik kitűnő képviselője tartózkodik Noviszádon. Petschauer Attila, a világbajnok magyar vívógárdának egyik legnagyobb erőssége. Fiatal kora ellenére, méltó ellenfele az évtizedek nagy vívócsatáiban megedzett világhírű vívónagyaknak. Sokan benne látják Fuchs Jenő dr. és Posta Sándor dr. világbajnok méltó utódját.

Az idő rövidsége és a novisadi vívóélet teljes hiánya miatt sajnos nem adódik alkalom arra, hogy Petschauer Attila művészi vívásban gyönyörködhesünk. Novisadi látogatása mindazonáltal nem mulik el hatás nélkül, mert Petschauer Attila — aki egyébként a Sporthírlap munkatársa is — kérésünkre papírra vetette néhány érdekes élményét, versenytapasztalatát, szakértő megfigyelését.

A rendkívül érdekes és nagy hozzáértéssel tanuskodó írásokat sorozatos közlemények alakjában hozzuk a Delbácska hasábjain azzal a reménykedéssel, hogy az élvezetes olvasmányon felül, a novisadi vívóélet újjáéledésének is szolgálatot teszünk.

— Amint Noviszádra érkeztem, hallatlanul meglepett a helyi sportkörök érdeklődése a sport iránt, bámulatos szakképzettségről tettek tanúságot a sport itteni vezetői és amikor azon felszólításnak teszek eleget, hogy írjak valamit a vívóportról és sportkarrieréről, legkedvesebb kötelességemnek vélek eleget tenni.

— Imádom a sportot, mindennel foglalkozom a víváson kívül is. Nyolc éves koromban kezdtem el a vívást és azóta folyton a legnagyobb ambícióval hódolok a sport művészetének, nagyon sok küzdelembe kerültem, míg eredményeket kezdtem elérni, de fáradságot nem kímélve dolgoztam... és a munka meghozta a gyümölcsét. Bejártam Európát és mindenütt azt tapasztaltam, hogy a sport primadonnáit mindenütt ünneplik, mondhatnám istenítik. Legutóbb ezt Olaszországban tapasztaltam, szinte meglepett az a hatalmas lelkesedés és ünneplés, amelyben részesítettek, de fokozta meglepetésem az a rajongás, amelyben saját reprezentánsaikat részesítik; Puliti, Aldo és Nedo Nadi nemzeti hősök... fél istenek...

kiket a nép babonás tisztelete imádvá vesz körül. Náluk a vívás nemzeti sport, minden kis olasz városkában vívóterem van, hol fiatal és öreg egyaránt hódol a vívás művészetének, de a többség már nem karddal dolgozik, a fiatalok már az epéet (párbajtőr) kultiválják, ez a jelenség okozza az olasz kardvívás hanyatlását. Rómában járván, a világ egyik legnagyobb mesterét Aurelio Grecot kértem meg, hogy világosítson fel, miért hódol ma már mindenki az epének, röviden így válaszolt: „a kardvívás a múlté, a jövő fegyvere az epé” és ennek igazáról mindjárt meggyőződést szereztem.

(Folytatjuk)

KARÁCSONYI FUTBALLEREDMÉNYEK:

Novisad

Radnicski — Juda Makkabi 7:2 (2:0)

Bíró: Kricskov

A gólarány nem igazolja az erőviszonyokat, mert a Makkabi ilyen súlyos vereséget nem érdemelt meg. A Radnicski győzelmének jogossága azonban elvitázhatatlan és jelenlegi formája a legszebb reményekre jogosítja a tavaszi fordulót illetőleg. Nagy feltűnést keltett Abt kitűnő csatárjátéka. Abt nem vendég a csatársorban, mert azelőtt mint jobbszélső, sok dicsőséget szerzett régebbi csapatának. Egy-maga négy gólt rugott. A mérkőzésen előfordult többrendbeli fault a csuszós pálya rovására irandó.

Beograd

Jugoszlávia — Jadran 7:0 (4:0) Bajnoki. A Jugoszlávia iskolajátékkal győzött.

Zagreb

Gradjanski — Slavija (Osijek) 11:0 (4:0) Az oszjeki csapat katasztrófális veresége nagy meglepetés.

Gradjanski — Beogradi SK 4:2 (2:1) Végig Gradjanski fölény. A BSK csak az első negyedórán játszott jól.

Fiume

33FC (Budapest) — Glória 4:0
Olimpia — 33FC 4:3

Mantova

NSC (Budapest) — FC Mantova 3:2 (2:1)

Bologna

FC Bologna — NSC 3:2 (2:2)

Padova

Padova FC—NSC 2:0 (0:0)

Barcelona

FC Barcelona—Vienna(Bécs) 2:0
Terrasa—Szombathelyi AK 5:3

Brüsszel

Amateure (Bécs)—Brüsszel kombinált 3:2

Kinai igazságszolgáltatás

London, december 28. A Daily Mail jelentései Tokióból: A mukdeni japán parancsnokot utasították, hogy kísérelje meg a kivégzett Kuo-Sing-Ling tábornok négy felesége és tíz gyermeke életének a megmentését. Tókiói lapok jelentése szerint Csang-Cso-Lin tábornagy nem volt hajlandó ígéretet tenni arra, hogy eláll a Kuo-Sing-Ling hozzátartozói kivégzésétől. Kuo-Sing-Lingnek Kína és Mandzsúria határán levő csapatai letették a fegyvert. Ennek következtében Mandzsúriának a felkelőktől való megtisztítása befejeződött.

* A Nemzeti Színház műsora. Kedd: Ófensége mennyasszonya. Szerda: A mumus. Csütörtök: Marinka, a táncosnő. Péntek: délután 3 órakor: A hollandi menyecske, este: A mumus. Szombat: A gésák. Vasárnap: délután: Csárdáskirálynő, este: A vasgyáros. Hétfő: Ófensége mennyasszonya.

* Buccarini Gidia hangversenye. Kedden, január hó 5-én Buccarini Gidia a világhírű koloratur énekesnő nagyszabású hangversenyt rendez a Nemzeti Színházban. A művésznő, aki most érkezett vissza skandináviai hangverseny körútjáról, Jugoszlávia nagyobb városait is meglátogatja s ez alkalmat a novisadi színház igazgatója is megragadta, hogy a nagyszerű művésznőt egy estére leszerződtesse. Jegyek már most kaphatók a színház pénztáránál.

* Mükedvelői előadások. Karácsony két napján három mükedvelői előadás is volt városunkban. Első nap a NAK mükedvelői adták elő a Szalmaözeveg című négyfelvonásos vígjátékot a Szloboda szálló nagy termében nagy sikerrel. A szereplők mind kitétek magukért és sima, gördülékeny előadásukkal jól megérdemelt tapsokat arattak. Különösen ki kell emelni Horváth Bözsikét és Kovács Jucikát, akik erős színészi készségről tettek tanúságot. A férfiak közül Paszt Ernőt kell először megemlíteni, aki Angyalán Tódor komikus figuráját nagyon jól adta. Számos nyíltszíni tapst is kapott érte. Fehér György, a rutinizott mükedvelői biztonságával adta a háziurat. Jók voltak a többiek is: Klippel Idus, Szikcsák Jucika, Szakál Mariska, Toppai Imre, Kovács Mihály — Flotás mérnök, Radoszavlyevics István — dr. Fásli orvos és Lázár László — Benben fodrász szerepében. Karácsony másnapján a Katholikus Olvasó és Gazdakör másodszer adta elő saját helyiségében Csibe Károly Katica című három felvonásos népszínművét zsufolt ház előtt. A szereplők közül különösen Mazány Juliska (a kis Katica) és Diener Gyuszi (az öreg Gergő bácsi) aratott nagy sikert, Lépes Mariska (Csibe kóné) közvetlen és őszinte alakításával megmutatta, hogy tehetsége és érzéke van, szívvel-lélekkel éli be magát szerepébe. A többi szereplők is mind jól megállták a helyeiket, ugyancsak a zenekar is, amiért külön dicséret illeti őket. A nagy érdeklődésre való tekintettel a Beltéri Kör helyiségében január hónapjában megismétli a darabot a lelkes mükedvelői gárda. A Frohsinn karácsony másnapján tartotta meg hangversenyét zsufolt ház előtt a Szloboda szálló nagytermében. A műsorból főleg a vegyeskar emelkedett ki, nagy hatást értek azonban el a Frohsinn mükedvelői is a bemutatott vígjátékkal.

A dinár árfolyamai

Bécs . . . 1252.25 | Prága . . . 59.77
Budapest . . . 1267.— | Berlin . . . —.—

Dec. 28	Zürich zárlat	Beograd zárlat	Zagreb zárlat	Newyork zárlat
Beograd	9.19	—	—	177.50
Zürich	—	1089.25	1089.25	1934.—
Newyork	517.25	56.39	56.40	—
London	25.08	273.70	273.80	485.—
Páris	18.87	206.—	207.50	364.50
Milano	20.85	228.—	228.25	403.50
Prága	15.35	167.40	167.40	296.25
Berlin	—	1342.—	1348.—	2380.—
Budapest	—	793.—	—	14.1/4
Brüsszel	23.50	—	—	453.50
Bécs	—	798.—	797.50	14.25
Bukarest	—	25.90	—	46.50
Amsterdam	—	—	—	4020.—
Szófia	—	41.25	—	—
Krisztiania	—	—	—	—
Szaloniki	—	—	—	—
Stockholm	—	—	—	—

Beogradi tőzsde

1925 december 28, 5 óra

Bécs . . . 798.— | Prága . . . 167.40
Páris . . . 206.— | Zürich . . . 1089.25
Milano . . . 228.— | London . . . 273.70
Newyork . . . 56.39 | Budapest . . . 793.—

Irányzat: lanyha

Zagrebi tőzsde

1925 december 28, 5 óra

Bécs . . . 797.50 | Prága . . . 167.40
Páris . . . 207.50 | Zürich . . . 1089.25
Milano . . . 228.25 | London . . . 273.80
Newyork . . . 56.40 | Budapest . . . —.—

Irányzat: csendes

Chicagói terménytőzsde

1925 december 28, 10 óra

Buza		Tengeri	
December . . .	178.—	December . . .	78.1/8
május 1926 . . .	181.—	május 1926 . . .	86.1/8
Julius . . .	154.7/8	Julius . . .	87.50

Irányzat: buza, tengeri szilárd

Novisadi terménytőzsde

1925 december 28. (Hivatalos jegyzések)

Buza

bácskai Usancen, duplikát kassza kötés 275.—, 500 mm
bácskai Usancen Novisad vidéki kötés 285.—, 100 mm
bácskai Usancen Tisza kötés 290.—, 300 mm
bánáti Usancen d. k. kötés 270.—, 150 mm
bánáti 77, 2 - 3% Hajó Novi-Becsej kötés 280.—, 100 mm
szerémi Usancen d. k. kötés 280.—, 200 mm

Tengeri

szerémi uj, d. k. kötés 120.—, 450 mm

Buzaliszt

bácskai 6. sz. kenyér duplikát kassza kötés 300.—, 100 mm

Magok

szerémi kender d.k. kötés 245.—, 100 mm
Irányzat: tartós

A DUNA VIZÁLLÁSA

December 15-én reggel	—	—	—	72
December 16-án	—	—	—	82
December 17-én	—	—	—	108
December 18-án	—	—	—	96
December 19-én	—	—	—	116
December 20-án	—	—	—	129
December 21-én	—	—	—	138
December 22-én	—	—	—	136
December 23-án	—	—	—	124
December 24-én	—	—	—	168
December 25-én	—	—	—	197
December 26-án	—	—	—	255
December 27-én	—	—	—	288
December 28-án	—	—	—	304

Hirdetőink figyelmébe!

Vasárnapi számunk részére hirdetéseket csak szombat délig, hétköznapokon pedig délután 5 óráig veszünk fel.

A „Délbácska” kiadóhivatala.

Szerkesztésért felel: TOMAN SANDOR

Kiadó: „DÉLBÁCSKA” lapkiadóvállalat

FARKAS és DÜRBECK

könyvnyomdai műintézete

Novisad, Željeznička ulica 30.

VÁLLAL:

Napilapokat, szépirodalmi műveket, meghívókat, eljegyzési és esketési lapokat, falragaszokat, ügyvédi, közigazgatási, ipari és kereskedelmi nyomtatványokat a legizlésebben és olcsó árakon.

TELEFON: 488. SZÁM.

Ha állásra van szüksége,

forduljon „Jugokommercia” állasközvetítőhöz, Parnogmilina ulica 10.

FOJT kalapfestő-intézet

Női, férfi és gyermekkalapok alakítását vállalja az új formák szerint Festés minden színben Uj női és férfi kalapok

Novi Sad, Njegoševa u. 9.

A legolcsóbb és legjobb kerítés a drótkerítés!

Ha házat, kertjét, villáját, szállóját, telepét, baromfiudvarát, szállását **be óhajtja keríteni**, úgy forduljon

KRAMER TESTVÉREK

sodronyáru gyárához Novi Sad, Mali Liman,

ahol mindenféle drótfonatokban bő választékot talál. Vas és horganyozott drót minden számban, ugyancsak tüskés drót is kapható.

APRÓ HIRDETÉSEK

NÉMET nyelv, német gyorsírás, német levelezés tanítása a legújabb és legkényesebb módszer mellett. Bővebbet az Apolló irodájában vagy levélben: Postafiók 35. 2626-1-4

KIADÓ egy butorozott külön bejárattal UCCAI SZOBA. Bővebbet a katólikus templomudvar 3. szám alatt. 2623-1-3

Értesitem a n. e. közönséget, hogy január 1-ével Futoški put 5. szám alatt

משך T mészárszéket

nyitok. Elsőrendű husokkal és kifizető kiszolgálással állok a n. e. közönség rendelkezésére. (Hátulja hus is kapható.) Szíves pártfogást kérve, maradok tisztelettel

2620 Dozler Pál L. 1-3

Zongorák és Pianinok

elsőrangú gyártmány nagy választékban

Truppel Bélánál

-o- hangszer készítő -o-

Novisad, Dunavska ulica 17. Željeznička ulica 31. szám.

Nagy raktár mindenféle hangszerekben, gramofonok s gramofon-lemezekben, ugyiszintén bel- és külföldi quinttisza hurokban. Eladás nagyban és kicsinyben.

JAVÍTÁSOKAT ÉS KANGOLÁSOKAT ELVÁLLAL

Lawn tennis rakettek eladása és rakett javítás.

Garantált tiszta fehér

kőső

és finoman őrölt kőső, vagonként és kis tételekben azonnali szállításra kapható

Gausz János, Novisad
Futoški put 66. Telefon interurban 534.

Beck János

papirkereskedése és könyvkötészete

NOVI SAD, Futaki ut 94.

Állandó nagy választék képeslap újdonságokban.

Nagy raktár divatos, modern levélpapírokban.

Iskolacikkek, író- és rajzszerkek, képeslap albumok, emlékkönyvek a legolcsóbb áron.

Géperőre berendezett modern könyvkötészet

Kovacevics Zsivko fűszer- és csemegekereskedése

NOVISAD, Vojvode Bojovića-ül. 9. (Péter-kir. laktanyával szemben)

Ajánlja gazdagon ellátott raktárát minden e szakmába vágó cikkekben, amelyek igen alkalmasak karácsonyi és újévi ünnepekhez 2618-1-3

— Hová, hává mégy!!!
— Megyek a Fehér Ökör

Szilveszter Estélyére

egy malacot nyerni és jó Rohonczy bort inni.

Levelezőnő,

szerb, német, perfekt gépirásban, stenografiában, helyesírásban, január 15-re felvétetik.

Čeliković Testvérek, Novi Sad.

2600-1-3

Vendéglői berendezés

jutányos áron eladó.

Vinkler sörcsarnok

Novisad, Kralja Aleksandra ulica.

2623-1

Fehérneművarrónő

jobb üzleti munkára felvétetik.

Cim: Schmolka hirdető irodában, Novisad, Futoški put 2.

A kik rendkívül kedvező feltételek mellett a könyvvitelt megakarják tanulni, azok mielőbb jelentkezzenek. Rövid idő alatt teljes kiképzést nyernek. Érdeklődők forduljanak a kiadóhivatalhoz trg Oslobođenja 3. 818-0

SPECIAL PORTER SÖR

Erősít és üdit. — Vérszegényeknek, lábadozóknak épügy, mint hizókurához orvosilag ajánlva.

Kapható minden jobb vendéglőben és csemege üzletben.

Szállítás 20 palackos ládában is minden vasúti állomásra utánvét mellett. Ár: Láda és palackok beszámítása mellett Dinár 200.— ab állomás Petrovaradin. Az üres ládák és palackok bérmentes visszazállításánál ládánként 50.— Din., palackonként Din. 2.50 térítetik vissza.

Gradjanska Pivovara D. D. Petrovaradin
Telefon 3.

Lerakat: Novisad, Dositijeva ul. 15. Telefon: 70.

Magánórákat

adok, különösen matematikából. Előkészítik polg. isk. magánvizsgálatokra. Elvállalok tanulókat teljes ellátásra és vasuton bejárókat felügyeletre. (2543-6x)

Kempl tanár, Grobljanska ulica 10. szám

Keresek a Futaki-ut közelében

2-3 szobás lakást

Cim megtudható:

KARDOS hirdetővállalatnál,
Novisad, Kr. Petra u. 19.
2585-1-2

Raktáros,

ki hosszú ideig forgalmi vállalatnál, jelenleg harmadik éve egyik gyarmatáru ügynökségnél van, hasonló, esetleg pénzeszedői vagy bizalmi állást keres. Bővebbet a kiadóban. 2605-1-3

Gyárosok, kereskedők, ügynökségek figyelmébe!

Utlevél láttamoztatást és beszerzést az összes követségeknél elvállal. Napi futárszolgálat. Elvállal a legolcsóbban levelek és csomagok átadását és átvételét, valamint bármely megbízást Beogradban. — Uti felvilágosítással, valamint beutazási, tartózkodási engedélyek ügyében díjmentesen ad felvilágosítást. — Vidéki megbízásokat gyorsan és pontosan elintézt

Vojvodjanska Trgovačka Agencija, Novi Sad, Kralja Petra ul. 29.
Telefon: 582.

Vadász Béla

Novisad, Futoški put 6. szám — Telefon 296.

Képviseletek:

Hille Werke A.G. Dresden
motorgyár

Wippermann Hagen in W.
autó és zajtalan láncok

Állandó raktáron:

Műszaki cikkek, víz-, gáz- és gőzszerelvények, szerszámok, szerszámgépek a fém és faipar részére és tűzoltósági felszerelések